

DIA INTERNACIONAL DE LA
DONA

DAVANT EL 8 DE MARÇ DE 2021 **LA IGUALTAT ENTRE DONES I HOMES EN TEMPS DE PANDÈMIA**

Les confederacions sindicals de CCOO i UGT, davant la commemoració del 8 de Març, Dia Internacional de la Dona, MANIFESTEM el nostre compromís amb la consecució de la igualtat real entre dones i homes, i amb l'eliminació de totes les formes de discriminació i violència cap a les dones, i, molt especialment, en el nostre principal àmbit d'actuació: l'àmbit laboral.

Per a UGT i CCOO l'assoliment de la igualtat efectiva entre dones i homes és un objectiu prioritari, i el nostre compromís amb la consecució d'aquest objectiu es materialitza dia a dia en la nostra activitat. Aconseguir que la igualtat d'oportunitats entre dones i homes es converteixi en una realitat i assolim una societat més justa, inclusiva i solidària és un principi irrenunciable per a les nostres organitzacions.

Amb la recuperació de la democràcia al nostre país i el reconeixement exprés de la igualtat com a dret fonamental en la nostra Constitució, vam iniciar el camí cap a l'equiparació dels drets de les dones, amb importants progressos positius, que van tenir el seu reflex més notable en normes com la Llei 3/2007, per a la igualtat efectiva de dones i homes. Tanmateix, el seu desenvolupament i la seva evolució s'han vist sotmesos, després d'un període inicial d'avenços, a diferents avatars i circumstàncies que no han afavorit que progressés i que han endarrerit i, fins i tot en alguns moments, han retrotret, la seva marxa i el seu manteniment.

En aquest sentit, les polítiques de retallades de drets i de la despesa pública aplicades pel Govern durant el llarg període de crisi econòmica, provocada per la crisi financera, van suposar una recessió greu per a la igualtat d'oportunitats de les dones. A més, després d'aquest període, hem assistit al sorgiment de moviments reaccionaris que tenen com a objectiu eliminar els avenços aconseguits i frenar qualsevol progrés en la igualtat de gènere.

Malgrat això, el 2018, amb el canvi de Govern, va arribar el moment de reprendre el camí en l'avanç cap a la igualtat de gènere, que havia quedat greument interromput i malmès, i de donar-hi un nou impuls. Així, el 2019 es va aprovar el Reial decret llei 6/2019, de mesures urgents per a la garantia de la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes en el treball i l'ocupació, en el qual es recullen mesures que es corresponien amb reivindicacions històriques de les organitzacions sindicals CCOO i UGT. Es tracta, per exemple, de l'equiparació dels permisos per a tots dos progenitors per naixement i cura de lactant, la creació d'un registre de retribucions desagregat per sexes a les empreses, les auditories salarials en els plans d'igualtat i l'extensió de l'obligació de disposar d'un pla d'igualtat negociat amb la representació legal dels treballadors i treballadores a les empreses de cinquanta persones treballadores o més.

Així mateix, el 2020, i fruit del diàleg social, es va aprovar el desplegament reglamentari de la Llei d'igualtat 3/2007, modificada pel Reial decret llei 6/2019, per a la igualtat efectiva de dones i homes, en matèria de plans d'igualtat i d'igualtat retributiva, tan reivindicat i esperat per UGT i CCOO des de feia més d'una dècada.

Aquest desenvolupament reglamentari suposa, com amb el Reial decret 6/2019, un nou avenç per a la consecució de la igualtat de gènere en l'àmbit laboral i, de manera més concreta, en el si de les empreses, on té lloc el desplegament de les relacions laborals a través de la negociació col·lectiva.

No obstant això, cal tenir en compte que aquests progressos arriben en el pitjor dels contextos, enmig d'una crisi sanitària gravíssima causada per una pandèmia sense precedents en els últims cent anys, provocada per la COVID-19, amb unes conseqüències demolidores per a la nostra societat i la nostra economia, que fan més difícil afrontar les dificultats de desigualtat que aquesta crisi comporta.

Hem de lluitar en aquest moment amb més força que mai per vèncer els reptes que aquesta pandèmia ens planteja en tots els àmbits i, especialment, en els de l'ocupació i la igualtat de gènere. La pandèmia ha evidenciat encara més els desequilibris i les desigualtats de gènere entre dones i homes, i ha posat de manifest dèficits importants del nostre estat del benestar i de protecció social.

La crisi de cures —caracteritzada per l'existència d'un sector laboral de cures fortament feminitzat i molt precaritzat, per l'absència d'unes polítiques efectives amb perspectiva de gènere en matèria de corresponsabilitat entre dones i homes, així com per la manca d'una protecció social adequada i igualitària en les tasques de cura— s'ha agreujat i intensificat durant la pandèmia. Aquesta crisi ha posat de manifest les greus conseqüències socials i especialment negatives que repercuteixen en les dones, tant les que treballen en el sector de les cures com les treballadores que assumeixen de manera majoritària aquestes tasques en l'àmbit de la llar, que han de compatibilitzar treball i cures familiars, i que s'han fet especialment evidents durant els períodes més restrictius de la mobilitat i de confinament domiciliari.

Amb la pandèmia, els fets han deixat més clar que mai que la crisi de cures és un problema estructural i global que requereix respostes polítiques que estiguin a l'altura de la situació per poder resoldre els greus problemes socials, econòmics i de desigualtat que comporta, i que, injustament, recauen majoritàriament sobre les dones.

La necessitat de dignificar el sector de les cures, de disposar de serveis públics de qualitat en aquest àmbit i d'adoptar més i millors polítiques de corresponsabilitat i compatibilitat de la vida familiar i la laboral i de protecció social igualitària són imprescindibles per a tota la societat, perquè, tot i que les conseqüències especialment negatives recauen sobre les dones, les cures són essencials per a tota la societat.

Així mateix, durant aquest temps de pandèmia les situacions de violència de gènere també s'han agreujat, especialment durant el confinament domiciliari, s'ha destruït ocupació i la taxa de pobresa s'ha incrementat notablement. Tot això ha contribuït a fer que, novament, les dones siguin més vulnerables.

Persisteixen encara importants desigualtats estructurals que provoquen la permanència de bretxes de gènere en l'ocupació, cosa que es tradueix en menys oportunitats laborals per a les dones i, per tant, en limitacions al seu dret a l'autonomia personal i a la igualtat. Seguim, el 2021, amb taxes d'activitat i d'ocupació que presenten bretxes de gènere de 10 punts percentuals, amb la feminització del temps parcial, el 75 % del qual recau en les dones; amb taxes d'atur i de temporalitat més altes, i amb la segregació sectorial, que fa que 9 de cada 10 dones treballin en el sector de serveis, més castigat pels efectes econòmics de la pandèmia.

Es mantenen problemes laborals específics de dones que exigeixen ser abordats sense demora: la bretxa salarial, que implica gairebé 6.000 euros menys de mitjana a l'any per a les dones respecte dels homes per treball igual o d'igual valor. Aquesta bretxa es perllonga en les pensions i en la protecció social. Persisteixen grups i treballadores que encara han de veure equiparats els seus drets laborals amb la resta de persones treballadores, com les empleades de la llar.

Malgrat les mesures d'urgència adoptades durant aquesta crisi sanitària per salvaguardar l'ocupació, com els ERTO o el treball a distància, per incrementar la protecció davant la violència masclista o per intentar frenar els efectes de l'increment de la pobresa, amb l'aprovació d'un ingrés mínim vital, caldrà veure l'evolució que aquesta greu crisi sanitària té a mitjà i a llarg termini, així com l'impacte que tindrà per a les dones, ja que si hi ha alguna cosa que la història ens ha demostrat fins ara és que les conseqüències de les crisis sempre tenen un efecte molt més negatiu per a les persones més vulnerables, i les dones continuen i continuaran sent més vulnerables mentre no aconseguim una igualtat real i efectiva entre dones i homes.

CCOO i UGT esperem que sigui una oportunitat per posar en primera línia de l'acció política mesures i recursos humans i econòmics per seguir avançant sense retorn cap a una societat més justa, sostenible i solidària amb plena igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

UGT i CCOO fem, un any més, una crida especial al valor democràtic per defensar la igualtat davant unes posicions polítiques ultradretanes caracteritzades per l'atac als drets de les dones, pel seu anti-feminisme, i per les seves polítiques d'eliminació dels recursos destinats a lluitar contra les violències masclistes i a promoure la igualtat.

PER A CCOO I UGT ÉS PRIORITARI:

- ✓ Impulsar la negociació col·lectiva de mesures i plans d'igualtat; adaptar aquesta negociació a la nova normativa reglamentària de plans d'igualtat i d'igualtat retributiva, i dotar dels recursos públics necessaris per contribuir al compliment d'aquest objectiu.
- ✓ Exigir el compliment dels plans d'igualtat en els termes que obliga la legislació.
- ✓ Derogar, mitjançant el diàleg social, els aspectes més lesius de la reforma laboral i, especialment, aquells que afecten de manera més negativa les treballadores.
- ✓ Incrementar l'SMI fins a situar-lo, al final de la legislatura, en el 60 % de la mitjana salarial, com assenyala la Carta Social Europea.
- ✓ Incrementar i millorar les polítiques actives d'ocupació i, en especial, les dirigides a l'increment de la participació i la permanència de les dones en el món laboral.
- ✓ Adoptar mesures d'acció positiva adreçades a eliminar la discriminació i la desigualtat en l'ocupació i en la protecció social.

- ✓ Augmentar els nivells de protecció social en relació amb les tasques de cura i eliminar les discriminacions i desigualtats de gènere que encara persisteixen en el nostre sistema de protecció social.
- ✓ Adoptar polítiques amb perspectiva de gènere en tots els àmbits i, especialment, en l'àmbit de les cures. Dignificar el sector de les cures, abordar la plena equiparació de drets de les treballadores de la llar i adoptar polítiques de corresponsabilitat efectiva. Invertir en infraestructures públiques adequades, suficients, assequibles i de qualitat per a la cura de familiars i enfortir l'oferta pública d'infraestructures i serveis relacionats amb la cura (dependència, gent gran, sanitat, serveis socials...) amb ocupació i recursos públics.
- ✓ Reforçar i garantir els instruments i els recursos de vigilància, control i sanció de l'autoritat laboral per al compliment efectiu del principi d'igualtat en l'àmbit laboral.
- ✓ Dissenyar, per mitjà del diàleg social, una llei d'igualtat salarial que contribueixi de manera eficaç a combatre la bretxa salarial i a eliminar la discriminació retributiva entre homes i dones.
- ✓ Adoptar mesures i polítiques dirigides a aconseguir la representació paritària en tots els òrgans de representació i decisió, en les diferents estructures polítiques, socials, acadèmiques, científiques, culturals econòmiques i de qualsevol àmbit de la societat espanyola.
- ✓ Impulsar una reforma educativa basada en la coeducació que integri l'educació en la igualtat i el respecte a la diversitat, i estendre les infraestructures públiques per a l'atenció i les cures de qualitat, accessibles i adequades per a tota la població de zero a tres anys.
- ✓ Avançar en l'eliminació de les violències masclistes, garantint el finançament necessari i l'estricta compliment de les mesures acordades en el Pacte d'estat contra la violència de gènere i dels compromisos adquirits amb la signatura del Conveni d'Istanbul.
- ✓ Ratificar el Conveni 189 de l'OIT sobre el treball digne per a les treballadores de la llar i el Conveni 190 de l'OIT sobre l'eliminació de la violència i l'assetjament en el món del treball.

UGT i CCOO reiterem el nostre compromís amb mesures que contribueixin a millorar la vida de les treballadores i treballadors de tot el món. Reivindiquem, per això, polítiques migratòries i d'asil justes i amb perspectiva de gènere, en què prevalguin els drets de les persones migrants i la igualtat en el mercat de treball.

CCOO i UGT fem una crida a les treballadores i treballadors a participar activa-ment en els diferents actes, mobilitzacions i manifestacions que tindran lloc el 8 de Març, Dia Internacional de la Dona, respectant rigorosament les mesures de protecció de la salut pública establertes per les autoritats sanitàries.